

Rezidenci v Tokiu? Ne, díky

Rezidenční pobyty jsou pro umělce zajímavou příležitostí, jak prožít několik týdnů až měsíců v zahraničí. Mají klid na práci, vyzkoušejí si něco nového a získají kontakty.

JUDITA MATYÁŠOVÁ

České umělce je ale potřeba přemlouvat, aby se do takových programů hlásili,“ říká Adéla Foldynová, manažerka rezidenčních pobytů Open A.i.R. pro Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015.

LN Dva roky jste pracovala v Košicích, které loni měly titul „evropské hlavní město kultury“. Nyní působíte na podobné pozici v Plzni. V čem se liší přístup slovenských a českých umělců?

V Košicích jsme měli mnohem víc času vysvětlit, proč jsou rezidenční pobyty důležité. Postupně se nám podařilo zapojit celou uměleckou komunitu. Pochopili, že rezidence je přínosná pro jejich tvorbu. V Čechách je to trochu složitější. Máme jen několik měsíců na to, abychom přesvědčili studenty či umělce na volné noze, že rezidenční pobyty jim mohou přinést nové zkušenosti a kontakty. Většina českých autorů se do takových akcí moc nehrne. Nechtějí odjet na dva měsíce do zahraničí. A potíž není v penězích, protože my jim hradíme cestovné, ubytování i honorář.

LN Proč se jim tedy nechce?

Studenti se bojí, že je učitelé nepustí v rámci školního roku a v létě zase mají brigády. Myslím, že opravdu záleží na tom, co jsou ochotni udělat pro svoji kariéru. Někdo jde raději na brigádu, která mu sice přinese peníze, ale nijak mu nepomůže v jeho osobním rozvoji. Snažíme se přilákat i absolventy uměleckých škol. Jenže ti jsou většinou rádi, že sehnali práci v oboru, a nechtějí ji opustit na několik týdnů. A starší umělci mají zase jiné závazky, třeba rodinné. Vše je ale řešitelné. Známe několik rezidentů, kteří byli v cizině s rodinou, jen se prostě musí trochu uskromnit.

LN A čím je přesvědčujete?

Určitě má smysl na chvíli vystoupit ze zažitého koloběhu tady v Čechách. A kromě toho umělci získají velmi zajímavé kontakty. Každý rezident má totiž minimálně dvě prezentace pro veřejnost. Na konec rezidenčního pobytu se většinou koná výstava nebo happening, a to může přilákat nejen laickou veřejnost, ale také významné kurátory a galeristy. Zahraniční kontakty se rozhodně hodí a je pak

Všude dobře, doma nejlíp? Adéla Foldynová se poněkud dívá.

FOTO: PETR TOPIČ

na umělci, jak je dál využije. Přínosné je ale i to, že do města přijede zahraniční umělec, který se na věci dívá novým, neotřelým způsobem. Takový autor je zajímavý nejen pro místní uměleckou komunitu, ale také pro širší veřejnost.

LN Nyní nabízíte tři rezidence, pro koho jsou určené?

Teď aktuálně máme jednu do Tokia na tři měsíce. Je pro umělce z Česka, zejména pro grafiky, ilustrátory, designéry, umělce pracující s novými médii. Může se přihlásit student či absolvent umělecké školy, bereme také umělce na volné noze. Není tam žádné věkové omezení, zajímá nás hlavně motivace. Další je rezidence do vídeňského kulturního centra. Tam mají zájem o české autory do 35 let, kteří pracují s video artem. Poslední rezidence je do Belgie, tam se mohou dostat čtyři sochaři z Česka. U všech těchto zahraničních poby-

Na to bys doma nepřišel. Vymyslí novou vlajku EU.

FOTO ARCHIV

tů je hrazená cesta, ubytování i honorář. Tyto rezidence jsou pro výtvarníky, ale měli jsme nabídky i pro spisovatele nebo tanečníky. Od roku 2012 do roku 2014 jsme podpořili osm českých umělců a vyslali je k našim zahraničním partnerům. V příštím roce plánujeme šest rezidenčních pobytů.

LN Možná se někteří umělci obávají, že musejí vyplňovat složitou přihlášku, a to je odrazuje.

Právě že to vůbec není složité. Stačí životopis, krátký motivační dopis a portfolio. Dostávám desítky motivačních dopisů. U některých je bohužel vidět, že autor jen okopíroval vzorový dopis z internetu a rozeslal ho třeba na deset kulturních center. Ani nepřemýšlí, proč chce jet zrovna tam. Někteří v dopise napíší, že chtějí do ciziny, aby si vylepšili angličtinu. Rezidence ale není jazykový kurz ani dovolená, je to příležitost, kterou je potřeba na sto procent využít. Rozhodně bych doporučila, aby si umělec zjistil co nejvíce informací o kulturním centru v zahraničí, kam se chce hlásit na rezidenci. Bude mít konkrétní představu o tom, čím se zabývají a jaký typ projektu by je mohl zaujmout. Hodně důležité je také portfolio. Nepotřebujeme stopadesát fotografií, stačí třeba dvacet snímků, které dokumentují ukázky vaší tvorby.

LN Rezidenční pobyty nabízíte také přímo v Plzni. Kdo k vám jezdí?

V uplynulých dvou letech jsme uspořádali rezidenci v Plzni a Nečtinách pro 38 zahraničních umělců. Máme k dispozici ateliér v prostorách základní školy. Bydlení je o pár ulic dál, můžeme ubytovat tři umělce. V létě tu byl Holanďan, který zkoumal, jaký vztah mají Plzeňáci k Evropské unii a Evropě. Uspořádal několik diskusí a soutěž o inovaci vlajky EU. Byl tu také umělec z Japonska. Inspiroval se komunitou fotbalových fanoušků a líbil se mu také park u školy, kde si celý den spolu hrají děti. To v Japonsku není zvykem, on si většinou hrával sám. Na konci rezidence zorganizoval akci pro veřejnost, každý si mohl kopnout do míče obaleného barevným práškem. Na bílé stěně tak postupně vznikl jeden velký fotbalový obraz.

LN Nyní jsou u vás dva ukrajinskí fotografové. Čím se zabývají?

Chtěli jsme podpořit kulturní centrum Izolyatsia, které je v Donecku. Nabídlí jsme tamním umělcům, ať k nám přijedou a přibližují nám, co se u nich děje. Fotografové teď dokončují svůj projekt, zatím ještě nevíme, co přesně vystaví. A to je na rezidencích právě zajímavé, že nás pokaždé čeká nějaké překvapení.

Měsíc pro nekrofilu a jiné romantiky

JIŘÍ PEŇÁŠ
redaktor LN

OKRAJE

Začíná listopad, oblíbený měsíc romantiků, melancholiků, nekrofilů a vůbec všech duší schopných ocenit kouzlo hřbitovů.

Estét ale nespěchá a chvíli si počká, až odezní dušičkový mumraj, jeho chvíle přichází tak v polovině měsíce. Výzdoba na hrobech již pomalu teje, sem tam se ve sklenici plamínek svíčky chvěje. Soumrak přichází rychle a vy nevíte, zda postava, jež se mihla mezi tújemi, patří do stejného světa jako vy. Hřbitovy nejsou jen místa pro odkládání mrtvých, ale představují zvláštní hodnotu historicko-kulturní a duchovně-magickou. Spojuje se tu park s galerií, příroda s muzeem, současník se svými předchůdci, skutečnost se snem. Jsou místem k meditaci a relaxaci, k hledání klidu a podstatných věcí života.

Na území Velké Prahy se nachází šestašedesát funkčních hřbitovů a několik desítek zaniklých. Deset hřbitovů židovských o jejich budoucí klientelu připravil holokaust. Pražské hřbitovy, to nejsou jen ty největší, olšanské, kde bydlí sto třicet tisíc nebožtíků, či školně nejslavnější vyšehradský Slavín, to jsou desítky periferních nebo původně vesnických hřbitovů a hřbitůvků, u jejichž vchodu je možné nabrať vodu do konve, pomoci staré ženě s úpravou hrobu nebo se skrýt do márnice a tam počkat...

Nejkrásnějším pražským hřbitovem je nejspíš již dávno zrušený hřbitov malostranský, který se však nalézá na Smíchově, respektive v Košířích. Sem chodil pro kvítí na svou první knihu poezie mladý Jan Neruda a nemohl jej minout ani současný mistr nekromantické imaginace J. H. Krchovský. Je celý zarostlý temně zeleným břečtanem, z něhož se zvedají šedé náhrobky. U bizarního pomníku náhrobku „svatě holčičky“, jejíž mrtvé tělíčko je tu vytesáno do pískovce, často nalezneme cukroví a bonbony, které když jsme sami, můžeme ochutnat. Nosí je tam místní obyvatelstvo a snaží se tím získat přízeň malé světičky, jež si prý hrála na okně s panenkou, ta jí upadla a ubohá holčička...

Hřbitovy jsou plné takových příběhů. My si jejich děje můžeme nerušeně představovat. Hřbitovy je proto vhodné navštěvovat i v noci, což vřele doporučujeme.

Hrdinové z filozofické fakulty

PRAHA Nakladatelství Dokořán vydává románovou prvotinu historiků Petra Luňáka a Marka Pečenky. Její název *Hrdinové* odkazuje ke slavnému románu Josefa Škvoreckého, stejně tak k písni Davida Bowieho *Heroes*. Někdejší studenti pražské filozofické fakulty přetavili své vzpomínky v humoristický příběh na pozadí událostí posledních měsíců před sametovou revolucí. Uvedení knihy proběhne v pondělí 10. listopadu 2014 od 18 hodin v Kinokavárně Pilotů. Petr Luňák vystudoval historii a vojenskou katedru, což mu pak umožnilo udělat kariéru v sídle NATO v Bruselu. Marek Pečenka po studiích pracoval ve výzvedných službách, zkoušel štěstí na burze a je expertem na Rusko a Rasputina. red

Anketa – Cena Jindřicha Chalupského

1. Díla jakých laureátů Ceny Jindřicha Chalupského vás zaujala nejvíce?

2. Co je podle vás umění a co pro vás znamená? Jakou má roli v současné společnosti?

Jiří Příbář,
teoretik práva, sociolog

1. Díla všech laureátů jsou zajímavá, i když každé jinak, od Kokoliovky abstraktní imaginace přes Pěchoučkův zbytkový realismus a Vaňkovy participy až po fotografické záhady Markéty Othové nebo sociální lekce Kateřiny Šedé. To je koneckonců i hlavní smysl CJCH, aby upozorňovala na zajímavá díla a talenty, že ano? Ta pestrost ale také dokládá, že české vizuální umění na tom není zdaleka tak špatně, jak by se mohlo zdát z poznámek kritiků nebo mediální prezentace některých prostomyslných akcí a prvoplánových kampaní jednotlivých umělců i uměleckých skupin.

2. Líbí se mi dnes již klasická intelektuální přestřelka mezi Josephem Beuysem, na jehož slavnou provokativní větu „Každý člověk je umělec“ odpověděl Kippenberger mnohem rafinovanější poznámkou „Každý umělec je člověk“. Dávno předtím se ale již Magritte odmítal označovat za umělce, protože se považoval za „myslícího člověka“, který skrze konkrétní médium – malbu – sděluje své myšlenky. Bez myšlenky nemůže umění existovat, ale zrovna tak myšlenka potřebuje určité médium, jak se o tom neustále znovu a znovu přesvědčují i rozmanité směry současného konceptuálního a postkonceptuálního umění. Role vizuálního umění tak spočívá ve schopnosti převést do viditelné formy to, co nelze sdělit jinak. Proto také umění nemůže nikdy nahradit politiku, morálku nebo filozofii, ale zrovna tak se jimi nikdy nesmí nechat kolonizovat. V této zdánlivě „neužitečnosti“ umění spočívá jeho nezastupitelnost a důležitost.

inzerce

Česká republika – Ministerstvo zemědělství
IČ: 00020478 se sídlem Těšnov 17, 110 00 Praha 1 zastoupená Ing. Bedřichem Brychem, pověřeným výkonem funkce ředitele odboru vnitřní správy

NABÍZÍ NÁJEM ŠKOLICÍHO A REKREAČNÍHO ZAŘÍZENÍ SKALSKÝ DVŮR

tj. pozemku st. parc. č. 81/1 o výměře 2637 m², jehož součástí je budova čp. 52, a souvisejících pozemků včetně stávků technického vybavení bez čp/če a čistírny odpadních vod, plynové kotelny a příslušenství v k. ú. Lhota u Lísku, obec Lísek. Celková zastavěná plocha objektu je 2611 m². Součástí nájmu bude údržba celého objektu.

Minimální cena nájmu je 1.000.000,- Kč ročně.

Vratná jistina ve výši 1.000.000,- Kč bude složena na bezúročný účet MZe č. 6015-1226001/0710 (včetně rozlišovacího VS tj. IČ nebo RČ) vedeného u ČNB Praha 1, a to před podáním nabídky, jinak nabídka nebude přijata. Nevybraným zájemcům bude jistina vrácena nejpozději do 10 dnů po ukončení výběru nejvhodnějšího zájemce. Vybranému zájemci bude záloha započtena na peněžitou jistinu, která bude složena při podpisu nájmní smlouvy.

Další informace jsou k dispozici u zaměstnankyně regionu pro kraj Vysočina Ing. Zuzany Čeplové č. tel. 565 303 566, mobil 725 832 048 v pracovní dny od 08.00 do 15.00 hodin, po dohodě je možné uskutečnit prohlídku objektu.

Návrhy s nabídkami lze podat osobně v pracovní dny od 8.00 do 15.00 hodin v zalepené obálce v podatelně Ministerstva zemědělství, Těšnov 17, 110 00 Praha 1 nebo doporučenou poštou na adresu Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 110 00 Praha 1 s označením: „Nájem školícího a rekreačního zařízení Skalský Dvůr – neotvrat“.

a to nejpozději do 21. 11. 2014.

Návrhy předané po této lhůtě nebudou zahrnuty do výběru a obálky s nimi budou vráceny neotevřené navrhovatelům. Výběr nejvhodnějšího navrhovatele bude proveden ve lhůtě do 28. 11. 2014.

Návrh nabídky musí obsahovat: identifikaci navrhovatele, nabízenou cenu nájmu v Kč a stručnou informaci o plánovaném využití prodejních prostor. Dále navrhovatel předloží závazné prohlášení, že vůči němu není vedeno exekuční řízení ani insolvenční řízení, že není v úpadku a ani mu není známa okolnost, která by úpadek v budoucnu odůvodňovala, nemá žádné neuhrazené dluhy vůči státu ani třetím osobám a tyto skutečnosti doloží potvrzením příslušného úřadu.

MZe si vyhrazuje právo zjišťování zájemců o nájem ukončit, o čemž budou zúčastnění zájemci bez zbytečného odkladu vyzooměni.

Údaje uvedené v tomto dokumentu jsou informativní povahy a nepředstavují právně závazný návrh k uzavření smlouvy.